

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en titel III van het VLAREM van 16 mei 2014
- Definitieve goedkeuring

Titel II van het VLAREM (Besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne) bevat o.a. de algemene en sectorale voorwaarden die van toepassing zijn op ingedeelde inrichtingen of activiteiten. Titel III van het VLAREM bevat dan weer de bijkomende algemene en sectorale milieuvoorwaarden voor GPBV-installaties. GPBV staat voor Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het Milieuhandhavingsbesluit) stelt in bijlage VII een lijst op van milieu-inbreuken, ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f) van het DABM.

De wijzigingen hebben betrekking op:

- de definitie van azimut;
- een erratum m.b.t. de voorwaarden voor raffinaderijen;
- het schrappen van een bankgarantie voor de opslag van afvalolie;
- de monsternamen van afvalstoffen bij stortplaatsen;
- het MCP-register voor stookinstallaties;
- de kennisgeving van zendantennes;
- een aantal rubrieken van de indelingslijst; bijv. de indeling van alkalische hydrolyse of resomatie
- de gedeeltelijke omzetting van de gedelegeerde richtlijn 2024/299 van de Commissie van 27 oktober 2023 tot wijziging van richtlijn 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de methode voor de rapportage van emissieprognoses voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen;
- een actualisatie van de lijst van de milieu-inbreuken;
- errata in VLAREM III.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Beleidsdoelstelling:

(ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING)
SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium
OD 11. Herzien en vereenvoudigen van de omgevingsreglementering

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/11 van 18 januari 2024.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 17 januari 2024 verkregen.

Op 23 februari 2024 heeft de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring gegeven. Zie hiervoor de documenten VR 2024 2302 DOC.0196/1, VR 2024 2302 DOC.0196/2BIS en VR 2024 2302 DOC.0196/3.

Met toepassing van artikel 5.4.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) en naar de geest van artikel 8 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, werd het voorontwerp van besluit via de website van het departement Omgeving kenbaar gemaakt van 28 februari tot en met 19 april 2024. Gedurende deze periode werd het ook ter inzage gelegd. Tijdens deze termijn kon elk persoon zijn opmerkingen meedelen.

Tevens werd de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, gelast om over het voornoemd principiële goedgekeurd voorontwerp advies in te winnen van de SERV, de Minaraad, de SALV, de VTC en de GBA, alsook het onderzoek tot milieueffectbeoordeling verder te zetten en het voorontwerp mee te delen aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij.

De SERV, de Minaraad en de SALV hebben op respectievelijk 11 maart 2024, 12 maart 2024 en 20 maart 2024 laten weten geen advies uit te brengen. De VTC bracht haar advies nr. 2024/033 uit op 19 maart 2024. De GBA besliste op 22 maart 2024 om naar haar standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 te verwijzen.

De bespreking van de voormelde inspraak die in het kader van de publieke consultatie werd uitgebracht en van het advies van de adviesraden is terug te vinden in de nota aan de Vlaamse Regering bij de tweede principiële goedkeuring (VR 2024 2106 DOC.0958/1).

Het voorontwerp werd op 16 februari 2024 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De status-quo periode van 3 maanden is verstreken op 29 mei 2024 en er was geen reactie op het project.

Op 21 juni 2024 heeft de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring gegeven. Zie hiervoor de documenten VR 2024 2106 DOC.0958/1 t.e.m. VR 2024 2106 DOC.0958/9.

Op 26 juni 2024 werd advies gevraagd aan de Raad van State. Op 9 augustus 2024 gaf de Raad advies nr. 76.920/1/V. De bespreking daarvan is terug te vinden onder titel 4.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit worden het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne en titel III van het VLAREM van 16 mei 2014 gewijzigd.

Titel II van het VLAREM (Besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne) bevat o.a. de algemene en sectorale voorwaarden die van toepassing zijn op ingedeelde inrichtingen of activiteiten. Titel III van het VLAREM bevat dan weer de bijkomende algemene en sectorale milieuvoorwaarden voor GPBV-installaties. GPBV staat voor Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging.

De algemene milieuvoorwaarden gelden voor alle ingedeelde inrichtingen of activiteiten.

De sectorale milieuvoorwaarden gelden voor bepaalde types van ingedeelde inrichtingen of activiteiten. Deze voorwaarden beogen het voorkomen en beperken van onaanvaardbare hinder en risico's die de betrokken inrichtingen en activiteiten kunnen veroorzaken. In voorkomend geval beogen ze ook het ongedaan maken van de schade die de exploitatie van de inrichting of activiteit heeft toegebracht aan het milieu.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het Milieuhandhavingsbesluit) stelt in bijlage VII een lijst op van milieu-inbreuken, ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f) van het DABM.

De wijzigingen hebben betrekking op:

- de definitie van azimut;
- een erratum m.b.t. de voorwaarden voor raffinaderijen;
- het schrappen van een bankgarantie voor de opslag van afvalolie;
- de monsternamen van afvalstoffen bij stortplaatsen;
- het MCP-register voor stookinstallaties;
- de kennisgeving van zendantennes;
- een aantal rubrieken van de indelingslijst; bijv. de indeling van alkalische hydrolyse of resomatie;
- de gedeeltelijke omzetting van de gedelegeerde richtlijn 2024/299 van de Commissie van 27 oktober 2023 tot wijziging van richtlijn 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de methode voor de rapportage van emissieprognoses voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen;
- een actualisatie van de lijst van de milieu-inbreuken;
- errata in VLAREM III.

Voor een artikelsgewijze toelichting wordt verwezen naar het Verslag aan de Vlaamse Regering. Vermits intussen de datum gekend is waarop de aan dit besluit gekoppelde aanpassingen in het Omgevingsloket kunnen worden geïmplementeerd, wordt de inwerkingtredingsbepaling van artikel 20 gewijzigd. In plaats van een inwerkingtreding op een datum die door de minister te bepalen is, wordt de datum van inwerkingtreding bepaald op 8 april 2025.

B. PLAN-MER

Het Hof van Justitie heeft bij arrest van 25 juni 2020 in de zaak C-24/19 de plan-m.e.r.-plicht voor sectorale voorwaarden voor windturbines beoordeeld. Het Hof heeft daarbij de volgende zaken in overweging genomen. Artikel 3 van de plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42 stelt de verplichting om een bepaald plan of programma te onderwerpen aan een milieubeoordeling afhankelijk van de voorwaarde dat het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Meer in het bijzonder moet krachtens artikel 3, lid 2, onder a), van deze richtlijn een systematische milieubeoordeling worden verricht voor de plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot bepaalde sectoren en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de projecten die worden genoemd in de bijlagen I en II bij de project-m.e.r.-richtlijn. Wat de vraag betreft of deze handelingen het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, zij eraan herinnerd dat het begrip „plannen en programma's” betrekking heeft op elke handeling die, door vaststelling van op de betrokken sector toepasselijke regels en controleprocedures, een groot pakket criteria en modaliteiten vaststelt voor de goedkeuring en de uitvoering van één of meerdere projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Deze uitlegging is erop gericht te waarborgen dat voorschriften die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben, aan een milieubeoordeling worden onderworpen.

In zoverre moet aangenomen worden dat regelgeving onder de werkingssfeer van de plan-m.e.r.-regelgeving kan vallen, wordt voor dit besluit nagegaan of een milieueffectrapportage vereist is.

Wat de wijzigingen aan titel II van het VLAREM betreft, voorliggend ontwerp van besluit dat wijzigingen doorvoert aan o.a. titel II van het VLAREM, is een (wijziging van een) overheidshandeling voorgeschreven door decretale bepalingen en valt daardoor onder de definitie van plan of programma van de plan-m.e.r.-regelgeving. Een dergelijk plan of programma valt onder de plan-m.e.r.-plicht als een passende beoordeling vereist is of als het plan het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project. Voor dit ontwerp van besluit is geen passende beoordeling vereist vermits het geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken. Dit ontwerp van besluit bevat bepalingen die een kader voor de toekenning van een vergunning voor een project vormen. Het betreft kleine wijzigingen. Dit zijn wijzigingen die van die aard zijn dat ze geen substantiële of essentiële verandering zouden kunnen veroorzaken van de milieueffecten ten gevolge van de uitvoering van het plan of programma. Het begrip 'kleine wijziging' moet dus op een kwalitatieve manier worden begrepen. In concreto moet gekeken worden naar de context van het plan of programma dat wordt gewijzigd. Het voorliggend besluit bevat een verdere verfijning of detaillering van bestaande regelgeving. Voorliggend ontwerp van besluit valt daarom onder het toepassingsgebied van de plan-m.e.r.-regelgeving, meer bepaald dient een plan-m.e.r.-screening opgemaakt te worden.

Team Omgevingseffecten besliste op 22 mei 2024 over het onderzoek tot milieueffectrapportage. De beslissing gaat als bijlage bij de tweede principiële goedkeuring (VR 2024 2106 DOC.0958/4).

Wat de wijzigingen aan het Milieuhandavingsbesluit betreft, een plan of programma valt onder de plan-m.e.r.-plicht als een passende beoordeling vereist is of als het plan het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project. Voor dit ontwerp van besluit is geen passende beoordeling vereist vermits het geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken. De lijst inzake milieu-inbreuken vormt geen kader

voor de toekenning van een vergunning voor een project. Omwille van het voorgaande kan er geconcludeerd worden dat voor deze wijzigingen geen plan-MER of plan-m.e.r.-screening vereist is.

Wat de wijzigingen aan titel III van het VLAREM betreft, titel III van het VLAREM kadert in de uitvoering van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake Industriële Emissies (afgekort RIE). Deze richtlijn bevat algemene regels om de impact op mens en milieu van GPBV-installaties beperkt te houden. GPBV-installaties zijn industriële installaties met een mogelijk grote impact op het milieu (GPBV staat voor Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging).

In overweging 13 van de RIE worden de bedoeling en de wijze van vaststelling van BBT-conclusies toegelicht: *“Teneinde de „beste beschikbare technieken” te bepalen en ongelijkheid in de Unie inzake emissieniveaus van industriële activiteiten te beperken, dienen referentiedocumenten voor beste beschikbare technieken, hierna „BBT-referentiedocumenten” genoemd, te worden opgesteld, geëvalueerd en, waar nodig, bijgewerkt door de uitwisseling van informatie met de belanghebbende partijen, en dienen de belangrijkste bestanddelen van de BBT-referentiedocumenten (hierna „BBT-conclusies” genoemd), via de comitéprocedure te worden vastgesteld. In dit verband dient de Commissie, via de comitéprocedure, richtsnoeren vast te leggen voor het verzamelen van gegevens, het opstellen van BBT-referentiedocumenten en het waarborgen van de kwaliteit ervan. De BBT-conclusies dienen het ijkpunt te vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden. Zij kunnen worden aangevuld met informatie uit andere bronnen. De Commissie moet ernaar streven de BBT-referentiedocumenten uiterlijk acht jaar na de publicatie van de vorige versie te hebben bijgewerkt.”* De BBT-conclusies worden opgesteld én vastgesteld op Europees niveau door de Europese Commissie via de comitéprocedure (artikel 13 RIE). Bij deze procedure worden zowel de lidstaten, de betrokken bedrijfstakken als niet-gouvernementele organisaties die zich inzetten voor milieubescherming betrokken. Voor het bepalen van BBT en BBT-GEN (met BBT geassocieerde emissieniveaus) worden specifieke (technische) informatie en milieueffecten eigen aan de lidstaten meegenomen in het Sevilla-proces. Door middel van Split views kunnen lidstaten ook in de eindfase van het Sevilla-proces kenbaar maken dat bepaalde informatie en milieueffecten meer aandacht verdienen.

De RIE moet vervolgens uitwerking vinden op projectniveau. De lidstaten hebben een verplichting om de nodige maatregelen te treffen opdat de betreffende installaties overeenkomstig deze BBT worden geëxploiteerd (artikel 11, b) RIE). De BBT-conclusies vormen daarbij de referentie voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden (artikel 14, lid 3 RIE). Voor bestaande installaties dienen de lidstaten binnen een termijn van vier jaar na de vaststelling van de betreffende BBT-conclusies de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de vergunningsvoorwaarden van de betreffende industriële installaties worden getoetst en desgevallend worden bijgesteld om aan de toepasselijke BBT-conclusie te voldoen (artikel 21 RIE).

Het is aldus de bedoeling van de RIE dat op Europees niveau BBT-conclusies opgesteld worden die voor alle betrokken installaties het ijkpunt vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden, waarmee de Europese regelgever ongelijkheid in de Unie inzake emissieniveaus van industriële activiteiten wil beperken. Het is niet de bedoeling dat de lidstaten op planniveau voor de installaties op hun grondgebied een ander ijkpunt invoeren. Omzettingsregelgeving kan enkel de bedoeling hebben de Europees vastgestelde BBT-conclusies op te nemen in de regelgeving van de lidstaten. Het invoeren van eigen ijkpunten door de lidstaten zou de beoogde doelstelling van het beperken van ongelijkheid in de Unie inzake emissieniveaus van industriële activiteiten ondermijnen.

In uitvoering van artikel 5.4.6/1 van het Decreet algemene bepalingen milieubeleid (DABM) worden in de Vlaamse regelgeving nieuwe of bijgewerkte BBT-conclusies waar mogelijk en bij voorrang omgezet door middel van algemene of sectorale milieuvorwaarden of andere sectorale regelgeving. Het kan daarbij niet de bedoeling zijn om het vaststellingsproces op Europees niveau over te doen in de Vlaamse context. De omzetting betreft geen opstelling en vaststelling van een eigen plan van

de Vlaamse Regering maar een omzetting van de Europees vastgestelde BBT-conclusies. Het betreft louter het omzetten van de Europese verplichtingen in het interne recht teneinde deze in de Vlaamse situatie rechtstreeks te kunnen toepassen in een concreet geval. De omzetting van de BBT-conclusies in intern recht en de opname van de bovengrens van BBT-GEN's in een algemeen bindend voorschrift zoals titel II of titel III van het VLAREM getuigt dus niet van het "opstellen" of "vaststellen" van een plan of programma in de zin van artikel 2, a), eerste streepje van de plan-m.e.r.-richtlijn. In de omgevingsvergunning kan overeenkomstig artikel 1.3 van titel III van het VLAREM steeds afgeweken worden van die emissiegrenswaarde zolang de emissiegrenswaarde voldoet aan de BBT-GEN bepaald in de BBT-conclusies die de Europese Commissie heeft aangenomen. Het is dus met de vaststelling van de Europese BBT-conclusies dat het toetsingskader voor de vergunningen wordt bepaald.

Gelet op voorgaande is het duidelijk dat de wetgevende normen in titel III van het VLAREM een omzetting zijn van op Europees niveau vastgelegde BBT-conclusies, die volgens de RIE bindend zijn voor de lidstaten, waarbij de Vlaamse regelgever een zeer beperkte beleidsruimte heeft. De vaststelling van het kader voor de toekenning van toekomstige vergunningen is reeds op Europees niveau gebeurd. De in het voorliggend ontwerpbesluit opgenomen wijzigingen betreffen bovendien louter tekstuele wijzigingen zonder inhoudelijke impact ter rechtzetting van materiële vergissingen. De eigenlijke omzetting van de BBT-conclusies zijn immers reeds gebeurd. Er wordt aldus geen plan vastgesteld in de zin van artikel 2, a), eerste streepje van de plan-m.e.r.-richtlijn. Omwille van het voorgaande kan er geconcludeerd worden dat voor deze wijzigingen geen plan-MER of plan-m.e.r.-screening vereist is.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse Overheid.

Op 17 januari 2024 gaf de Inspectie van Financiën een gunstig advies.

Aangezien dit ontwerp van besluit geen impact heeft op de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid, is in toepassing van artikel 31, §2, 2° van het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit dossier niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid
Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid is dan ook niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Randnummer 6 heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de bij de artikelen 8 en 10 van het ontwerp ontworpen bepalingen. De Raad stelt dat het, wat betreft de registratie van stookinstallaties, aanbeveling verdient om de regeling van de verwerking van persoonsgegevens die voor ogen wordt gehouden op grond van artikel 6, lid 1, eerste alinea van de algemene verordening gegevensbescherming, daadwerkelijk tot stand te brengen en daartoe de nodige initiatieven te nemen, gelet dat dit niet in het ontwerp van besluit wordt geregeld en evenmin wordt geregeld in een bestaande bepaling van titel II van het VLAREM. De registratie van stookinstallaties vloeit voort uit artikel 5, punt 5 van de Richtlijn 2015/2193 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door middelgrote stookinstallaties (MCP-richtlijn). In het verslag aan de Vlaamse Regering wordt aangegeven dat deze registratie het best via het Omgevingsloket gebeurt en dat de implementatie hiervan zal worden opgenomen in de planning van het Omgevingsloket. Van zodra dit in orde is, zal hierover worden gecommuniceerd zodat de exploitanten voldoende tijd krijgen om zich te registreren. Bij de bespreking van het advies van de VTC bij de tweede principiële goedkeuring werd reeds ingegaan op de diverse aspecten (rechtvaardigingsgrond, categorieën, bewaartermijnen) en de noodzaak om hiervoor een uniform decretaal initiatief uit te werken. De administratie neemt het nodige initiatief hiertoe.

Randnummers 7 en 8 hebben betrekking op de aanhef en de wetshistoriek van de bepalingen die met het ontwerp worden gewijzigd. De wetshistoriek van de aanhef is conform het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/11 van 18 januari 2024. Voor het overige werden de aanhef en de vermelde inleidende zinnen waar nodig aangevuld rekening houdend met het advies.

5 VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt na definitieve goedkeuring overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, en het bijhorende verslag aan de Vlaamse Regering;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, te gelasten voornoemd besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad, samen met het verslag aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en titel III van het VLAREM van 16 mei 2014;
- verslag, horend bij het voormeld ontwerp van besluit;
- het advies van de Raad van State.